

Sierduiven houden

Tekst en foto's: Mick Bassett

DEEL 7 (laatste deel)- Inteelt

Dit deel is geschreven aan de hand van mijn persoonlijke ervaring en informatie uit diverse andere bronnen.

Broer x Zus,
Vader x Dochter,
Moeder x Zoon,
Neef x Nicht,
Tante x Neef; al deze paringen worden
beschouwd als 'nauwe' inteelt.

Links: Lahore, lavendel.

Rechts: Lahore, zwart.

Links: Frankische geëksterde kleurduif, zwart.

Ooit had ik een 'familie' duiven die allemaal afstamden van 3 paar almond Oosterse Rollers (die waarschijnlijk ook al nauw verwant waren!), waar ik 20 jaar geen nieuw bloed had ingekruist. Al die jaren was er geen sprake van noemenswaardige terugval in sterkte of vruchtbaarheid, maar ik moet erbij zeggen dat de duiven geselecteerd werden op vliegen, vruchtbaarheid en gezondheid, dus niet op tentoonstellingskwaliteit. Toch denk ik dat ze qua type niet slecht waren, vergeleken met de huidige 'Show' duiven in Duitsland. Ik had in die tijd ook geen ziekten op het hok, maar aan de andere kant hadden ze ook weinig contact met andere duiven, behalve zo nu en dan een aanvlieger, die snel weggedaan werd.

Rechts: Krulduif (ongekapt), wit.

Uit gesprekken met andere fokkers, en van wat ik gelezen heb, komt naar voren dat 7 generaties van nauwe inteelt zo'n beetje het maximum is. Daar kan ik wel in meegaan, zeker als er geselecteerd moet worden op showkwaliteit en kleur of tekening; bij sommige rassen zullen er misschien wel eerder problemen optreden. Simpel gezegd, krijg je er met inteelt alleen UIT wat er al IN zat! Dus als u weet dat u met een beperkte genenpool gaat fokken om wat voor reden dan ook, dat is enige kennis van de 'achtergrond' van de duiven die u in eerste instantie aanschaft van het grootste belang. Zelfs veel belangrijker dan het hebben van onverwante bloedlijnen, die bij het fokken elkaar misschien helemaal niet aanvullen op geen enkel punt, en ook moeilijker onder controle te houden zijn qua gezondheid, vruchtbaarheid en zelfs het type van de nakomelingen. Hoe meer onverwant, hoe groter de variatie van de nakomelingen.

Links: Krulduif, gekapt, wit.

Wat opgebouwd wordt in de eerste drie jaar, is de basis waarmee er 'levenslang' gewerkt zal worden. De aldus verkregen stam zal hopelijk sterk genoeg zijn om dan op een 'zorgvuldige' manier een onverwant dier te introduceren. Met de nadruk op 'zorgvuldig'; één duif is meestal genoeg in zo'n geval en makkelijker te controleren.

Als u een koppel onverwante dieren krijgt, dan zou ik aanraden om die eerst een seizoen samen te fokken en zoveel mogelijk nakomelingen laten geven, zodat u kunt zien wat het is, voordat u ze aan de duiven van uw eigen stam paart.

Rechts: Deense Swaber, gladkoppig.

Links: Neurenberger Zwaluw, zwart, die het gewenste 'traantje' onder het oog laat zien.

Vervolgens kan dan een vroeg gefokte doffer in datzelfde jaar nog gepaard worden aan een oudere hen (de beste die u hebt) uit uw eigen stam. (Ik heb dat juist ook gedaan met mijn Arabische trommelduiven; er is precies genoeg tijd in ons klimaat om 2 nesten te hebben voordat het winter wordt.)

Rechts: Neurenberger Zwaluw, blauw.

Als er nieuw bloed wordt ingekruist, noem ik die dieren pas 'mijn stam' in de derde generatie. Als er al goede jongen zijn van de eerste generatie is dat gewoon 'geluk' (Tenzij u precies de achtergronden van de nieuwe duif wist.) De tweede generatie berust op uw oordeel bij het koppelen, en pas bij de derde generatie kunt u echt een oordeel geven over de eigenschappen van de jonge dieren. Bij sommige tekeningrassen, zoals bijv. de Lahore, kan dit echter wel 7 generaties duren! Dat kan heel wat onplezierige verrassingen geven, maar ook heel leuke! De positieve (of negatieve) resultaten van de eerste twee generaties vallen eigenlijk nog toe aan de fokker van die 'vreemde' duiven.

Links: Spreeuwduif, gemonnikt, zwart.

De Lahores en sommige andere tekeningrassen zijn toch wel een uitzondering. Als het op de vererving van de tekening aankomt, heb je goede jaren, slechte jaren en verschrikkelijke jaren! Persoonlijk heb ik dit als grondregel: hoe perfecter getekend het ouderpaar is, hoe minder 'showwaardige' nakomelingen er geboren worden. Misschien dat het de eerste generatie goed gaat, maar geloof me, er komt weer een terugval! Topfokkers hier van Kaukasische en Rostower Postuurtuimelaars en Koningsberger Kleurkoppen (of Duitse Schoonheidspostduiven) die bont of getijgerd willen fokken (getijgerden moeten volgens

de standaard gekleurde vleugel- en staartpenen hebben) paren normaal gesproken een (bijna) eenkleurige of bonte duif aan een witte (uit gekleurde ouders natuurlijk). Dit zijn fokkers met bijna levenslange ervaring in deze rassen. Waarmee maar gezegd mag zijn dat zolang type en vitaliteit er zijn, er niets verloren gaat bij het broeden.

Rechts: Zuidduitse Koolleeuwerik, die een prachtig glanzende borstkleur laat zien.

Het is natuurlijk zo, dat hoe meer jongen u broedt van een koppel, des te meer keus er is bij het selecteren, ongeacht hoe goed het ouderpaar (volgens u) is!

Links: Veldkleurduif, vaal blauw.

We kennen allemaal de uitdrukking: "Beter kwaliteit dan kwantiteit". Dat gaat wel op voor de duiven die we na selectie overhouden, maar niet als we het over het aantal jongen hebben! Een gezond ouderpaar kan wel 8 jongen per jaar voortbrengen om uit te selecteren. Dit is wel het minimum als u een 'stam' wilt opbouwen. Bij sommige rassen kan het wel oplopen tot 10 of 12 per jaar. Voor rassen die voedsterduiven nodig hebben, hangt dat af van het aantal gelegde eieren en de beschikbare voedsters, waarbij u niet mag vergeten dat de duivinnen ook recht hebben op een rustperiode

na het leggen. En het is wel zo aardig om ze tenminste één keer zelf een nest langsnavelige jongen groot te laten brengen; dat lukt ze vaak heel goed!

Rechts: Romagnol, roodzilver.

Behalve door het onttrekken van veel calcium aan het lichaam van de duivinnen, is ook het grootbrengen van de jongen wat de beide ouders uit kan putten. Maar gezonde, goed verzorgde duiven kunnen gemakkelijk tot de bovengenoemde aantallen komen.

Ooit hadden twee koppels van mijn duiven - in een fokseizoen dat liep van februari tot augustus - 12 en 14 jongen gebroed, zonder dat het ze aan te zien was. Beter gezegd, ik weet zeker dat ze nog door waren gegaan als ik ze hun gang had laten gaan! En ik weet zeker dat ze het het volgende jaar wéér gedaan

zouden hebben, als ik daar geen stokje voor gestoken had. Ik had inmiddels genoeg jongen van goede kwaliteit van deze koppels, of, zoals men dan zegt: "ze hadden zich zelf bewezen".

Als u eenmaal een goede, stabiele foklijn hebt opgebouwd, dan kunt u desgewenst minder fokken, zeg 4 tot 6 jongen per jaar. Als u 5 of 6 koppels heeft, zijn dit voldoende jongen om:
a) de kwaliteit van het ras te handhaven of te verbeteren.
b) voldoende keuze om mee te showen of mee te vliegen.

Met minder nakomelingen zal de stam niet jaar in jaar uit gehandhaafd kunnen worden zonder het ras te verarmen.

**Links: Duitse Modena (Modeneser).
Gazzi blauw bronsgekrast.**

Rechts: Frankische Schildduif, roodzilver gekrast. (mealy, een zeldzame kleur).

Links: Frankische Schildduif, rood.

Het fokken van redelijke aantallen jongen is nodig om een goed beeld te krijgen van de vruchtbaarheid, vitaliteit en ook het type van uw stam. Als u maar een paar nestjes per jaar zou fokken, kan het heel wat jaren duren

voordat ongewenste eigenschappen te voorschijn komen, maar ook voordat het topdier gefokt is! Misschien pas als u ze al overgedaan heeft aan een andere fokker! Op deze manier geeft u de duiven geen echte kans om hun waarde te bewijzen. Eigenlijk bent u het aan uzelf - en belangrijker, het ras - verschuldigd om uit te proberen wat uw duiven kunnen voortbrengen bij goede verzorging en verstandige selectie.

Links: Neurenberger Leeuwerik gekrast.

Rechts: Mooker, Lavendel (een van mij!).

Links: Bernardiner geëksterde kleurduif, vaal blauw gekrast.

Rechts: Bernardiner geëksterde kleurduif, vaal blauw.

Links: Krasnodar Tuimelaars.

Dat is de 'verantwoordelijkheid' die we verschuldigd zijn aan het ras en aan de vroegere fokkers van al die prachtige soorten van Sieren Vliegduiven die we tegenwoordig kennen; de Europese topfokkers die ik ken nemen die verantwoordelijkheid heel serieus.

Rechts onder: Romein, wit.

Links boven: Romein, lavendel schimmel.

Rechts: Frankische Veldduif, rood. Dit ras is speciaal bekend vanwege zijn diepe, glanzende kleur.

Maar wacht eens! Misschien wilt u zomaar wat duiven houden, in wat verschillende kleurtjes, en bent u helemaal niet van plan om te gaan fokken met alle bijkomende problemen, zoals een goed thuis vinden voor de nakomelingen, wat heus niet zo gemakkelijk is.

Links: Montauban, roodbont.

In dat geval zou ik toch aanraden om in ieder geval die fokkers uit de weg te blijven die 'kwaliteitsduiven' fokken om geld mee te verdienen! Als zij er geld mee verdienen, dan is dat meestal door niet-standaardmatige duiven te verkopen aan niets vermoedende 'nieuwkomers'. Ik denk dat velen van ons die harde les hebben geleerd!

aanpassende duif is zeer geschikt voor iemand die alleen maar wat gezelschapsdieren wil. Een gemengde vlucht met dieren van hetzelfde geslacht is een prima oplossing. (Als dat allemaal doffers zijn, dan heeft u ook geen probleem met eieren.)

Duiven kunnen wel 20 jaar oud worden, maar gemiddeld worden ze 7 tot 9 jaar. Dus zo'n vlucht duiven kan jarenlang plezier geven, zonder zorgen om de aantallen onder controle te houden of selectie, die anders noodzakelijk is om het ras te beschermen en te vervolmaken.

Rechts: Hongaarse Reuzenduif, rood bont.

Links: Romagnol, blauw geband.

Hoewel?

Als deze duiven dan ook nog eens 'goede' rasvertegenwoordigers zijn, en als huisdier heel mak geworden, dan kunnen ze ook goed gebruikt worden in een reclamestand, voor schoolbezoek, of zelfs op een school gehouden worden, waarbij er bijvoorbeeld één koppel gebruikt wordt voor educatieve doeleinden.

Nog een alternatief: Een standvastig 'koppel' van 2 doffers kan, als u ze een paar bevruchte eieren geeft, dikwijls heel goed als voederduiven dienst doen! Duivinnen zijn natuurlijk meer afhankelijk van de legcyclus.

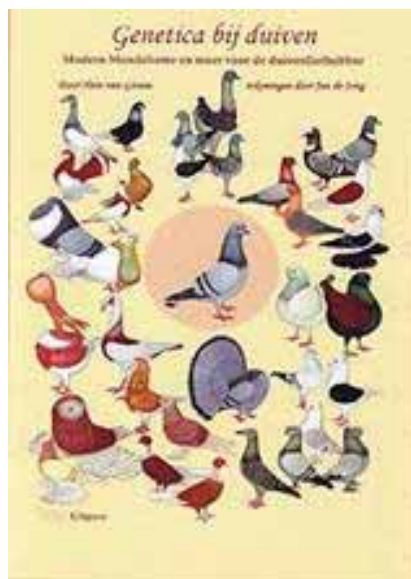
Kortom, duiven van de juiste standaardkwaliteit en in goede conditie, zijn altijd een sublieme reclame voor onze mooie hobby!

Dit is het laatste deel van de serie: 'Sierduiven houden'. Als u vragen heeft over het houden van sierduiven, kunt u contact met mij opnemen via pigeonbuff@yahoo.co.uk of u kunt uw vragen stellen op het duivenforum http://pets.groups.yahoo.com/group/Pigeon_Bratt/

**Rechts:
Dresdener Trommelduiven.**

**Copyright ©2008
Aviculture-Europe.
All rights reserved by VBC**

***Cadeautip! Een zeer compleet en rijk geïllustreerd boek
over Genetica bij Duiven!***

Kijk voor alle informatie in de rubriek Allerlei.